

ett Miljöanpassat Transportsystem
i Ystad

Sammanfattning

Ystads kommun har likt övriga Sverige och även andra länder problem med att trafiken förorsakar negativa effekter på människors hälsa och miljön. Vetenskapliga rön visar att partiklar från fossil bränsleförbränning kan orsaka astma, allergier, och även cancer.

I enlighet med Agenda 21 och miljöhandlingsprogrammet, som antogs av kommunfullmäktige i Ystad våren 2005, ska de negativa miljöeffekterna reduceras och ett miljöanpassat transportsystem ska upprättas.

För att Ystads kommun ska reducera bidraget till miljöförstöringen som emanerar från motortrafiken behöver åtgärder sättas in på ett flertal områden. Åtgärderna är inriktade på att:

- minska motortrafikarbetet totalt och
- minska emissionerna från motortrafiken.

För att åstadkomma detta fokuseras åtgärderna på områden där de miljömässiga vinsterna bedöms som störst. Framförallt läggs resurser inom projektet YstadMaTs på att överföra bilresenärer till cykel eller till kollektivtrafiken samt åtgärder för att minska användningen av fossila bränslen hos motortrafiken. Verksamhetsområden för att förändra resvanorna i kommunen kan sammanfattas enligt nedan:

1 Mjuk beteendepåverkan, så kallad Mobility Management. Genom information, utbildning och kommunikation kan man åstadkomma en förändring hos invånarna i Ystad, vad avser val av transportmedel.

2 Skapa möjligheter. Genom förbättrad fysisk utformning, planering och tillgänglighet till ett annat färdmedel än bil ges invånarna bättre förutsättningar att förändra sitt resbeteende.

3 Bättre underlagsmaterial och fakta. Genom att kommunens anställda erhåller ökade kunskaper om hur det egna trafiksystemet ser ut, underlättas genomförandet de två ovanstående verksamhetsområdena. Det är också viktigt att

kommunen håller sig à jour vad som händer inom trafikmiljöområdet i Sverige och världen för att skapa mesta möjliga miljöförbättringar i Ystad.

Åtgärdsprogrammet för YstadMaTs, ett miljöanpassat transportsystem, kan sammanfattas under följande punkter:

- ✚ **Minska förbränningen av fossila bränslen hos existerande motortrafik.** I åtgärden ingår att informera om miljöbilar och uppmuntra invånare till att skaffa sig miljöbil genom exempelvis gratis parkering för miljöbilar. Vidare satsas resurser på att utbilda bilister i så kallad Sparsam körning. I förlängningen ska det inom projektets ramar uppmuntra till att uppstarta en bilpoolförening i Ystad.
- ✚ **Skolvägarna utvärderas och förbättras för att få fler barn att cykla och gå till skolan.** I samarbete med skolor och deras föräldrar så utvärderas kommunens skolvägar. Arbetet ligger sedan som underlag till att på ett kostnadseffektivt sätt förbättra de vägar där behov finns och ha möjlighet att rekommendera vägar som redan fungerar väl. Detta ska öka trafiksäkerheten och den upplevda tryggheten så att fler kan och vågar gå eller cykla till skolan.
- ✚ **Ett förbättrat cykelvägnätet.** Cykelvägnätet förbättras så att det lättare går att följa stråk. Detta görs med hjälp av skyltning och tydligare utformning i kopplingspunkter mellan cykelvägar och områden. Cykelvägnätet och de stråk som kommunen rekommenderar dokumenteras på en cykelkarta och även på en webbaserad cykelkarta.
- ✚ **Kampanjer riktade till invånarna i Ystad, med information om hur de kan minska sina resors miljöpåverkan.** Allmänheten erbjuds möjlighet att öka sin kunskap och förståelse kring miljövänligt resande. Invånarna erhåller information via kommunens hemsida, informationsmaterial och informationskampanjer. Kampanjerna är inriktade på att erbjuda information om hur varje enskild person kan minska sin miljöpåverkan, snarare än att tvinga på informationen. Med detta följer kampanjer som ger vanebilister gratis möjlighet till att prova på andra färdmedel.
- ✚ **Utbildning för kommunens planerare i mer miljövänlig stadsplanering.** Kommunens planerare genomgår utbildning i hur bebyggelsen i Ystads kommun, så att den blir miljövänlig ur transportsynpunkt. Exempel på detta är utbildning i effektiv busstrafik, miljövänligare utformning av breda gator, anläggning av bostadsområden och hur hållplatser ska byggas för att få fler bussresenärer.
- ✚ **Åtgärder i kommunens egen verksamhet.** I åtgärdsprogrammet ryms också åtgärder för att i den kommunala verksamheten, reducera trafikens miljöpåverkan. Inom YstadMaTs ramar skapas en resepolicy för tjänstemäns och förtroendevaldas resor, där dessa uppmanas att välja alternativa färdmedel till bilen. En fordonspolicy tillsammans med grundläggande kunskaper ska vid upphandling av kommunens bilar göra fordonsparken mer miljövänlig. Kommunens tjänstemän, som kör mycket i tjänsten, erbjuds kurser i Sparsam körning för att minska förbränningen av fossila bränslen och då även emissionerna från motortrafiken.

Åtgärdsprogrammet kommer att genomföras under åren 2005 – 2007. Vägverket Region Skåne har skrivit avtal med kommunen som binder denna till att faktiskt arbeta med åtgärderna, men också Vägverket till att finansiellt stödja genomförandet.